Downloaded via the EU tax law app / web

KONKLU?JONIJIET TA’ l-AVUKAT ?ENERALI

PAOLO MENGOZZI

ppre?entati fil-15 ta’ Frar 2007 1(1)

Kaw?a C?335/05

?ízení letového provozu ?R, s.p.

vs

Bundesamt für Finanzen

[talba g?al de?i?joni preliminari mressqa mill-Finanzgericht Köln (il-?ermanja)]

“Dispo?izzjonijiet Fiskali – Armonizzazzjoni tal-li?ijiet – Taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? – Sistema komuni ta’ taxxa fuq il-Valur Mi?jud – ?las lura tat-taxxa lil persuni taxxabbli mhux residenti fit-territorju tal-Komunità – Operatur stabbilit fi Stat terz membru ta’ l-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummer? – Klaw?ola tal-pajji? l-aktar favorit imda??la fil-Ftehim ?enerali tal-Kummer? fis-Servizzi – Interpretazzjoni ta’ l-Artikolu 2(2) tad-Direttiva 86/560/KEE f’sens konformi ma’ din l-imsemmija klaw?ola”

1. B’din it-talba g?al de?i?joni preliminari, il-Finanzgericht Köln (il-?ermanja) titlob lill-Qorti tal-?ustizzja interpretazzjoni ta’ l-Artikolu 2(2) tat-Tlettax-il Direttiva tal-Kunsill 86/560/KEE, tas-17 ta’ Novembru 1986, fir-rigward ta’ l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet ta’ l-Istati Membri li g?andhom x’jaqsmu mat-taxxi ta’ ?aqliq ta’ flus [d?ul mill-bejg?] - Arran?amenti g?ar-rifond [?las lura] tat-taxxa fuq il-valur mi?jud lil persuni taxxabbli li ma humiex stabbiliti fit-territorju tal-Komunità (aktar ‘il quddiem it-“Tlettax-il Direttiva”) (2).

2. Il-qorti tar-rinviju ssaqsi, fis-sustanza, jekk din l-imsemmija dispo?izzjoni g?andhiex ti?i interpretata fis-sens li l-possibbiltà minnha prevista g?all-Istati Membri li jissu??ettaw il-?las lura tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (aktar ‘il quddiem il-“VAT”) lil persuni taxxabbli mhux residenti fit-territorju tal-Komunità g?all-g?oti minn na?a ta’ l-Istati terzi ta’ vanta??i simili rigward taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? hijiex applikabbli fil-konfront ta’ l-Istati li, b?ala parti mill-Ftehim ?enerali tal-Kummer? fis-Servizzi (bl-Ingli? General Agreement on Trade in Services; aktar ‘il quddiem il-“GATS”), jistg?u jibbenefikaw mill-klaw?ola tal-pajji? l-aktar favorit li hemm fl-Artikolu II(1) tal-GATS.

3. Din id-domanda hija mag?mula fil-kuntest ta’ kaw?a mressqa minn impri?a stabbilita fir-Repubblika ?eka, ?ízení letového provozu ?R, s.p. (aktar ‘il quddiem ir-“rikorrenti”), kontra l-Bundesamt für Finanzen (l-Uffi??ju Federali tat-Taxxa ?ermani?) dwar il-le?ittimità tal-konferma, minn dan ta’ l-a??ar, ta?-?a?da tat-talba tar-rikorrenti li tikseb ?las lura tal-VAT im?allsa minnha fil-?ermanja fl-2002 g?all-provvista ta’ servizzi li minnu hija kienet ibbenefikat fit-territorju ?ermani?.

Il-kuntest normattiv ta’ riferiment

4. B’de?i?joni tat-22 ta’ Di?embru 1994(3), il-Kunsill kien approva f’isem il-Komunità, relattivament g?all-parti ta’ kompetenza tieg?u, b’mod partikolari, il-Ftehim li waqqaf l-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummer? (aktar ‘il quddiem l-“ODK”) kif ukoll il-Ftehim fl-Annessi 1, 2 u 3 ta’ l-imsemmi Ftehim, li fosthom jidher, b?ala Anness 1 B, il-GATS.

5. L-Artikolu II tal-GATS, intitolat “Trattament tal-pajji? l-aktar favorit”, jipprevedi, fis-subin?i? (1), dan li ?ej:

“F’dak li jikkon?erna l-mi?uri ma?suba f’dan il-ftehim, kull membru huwa marbut li jag?ti lis-servizzi u lil dawk li jag?tu servizzi ta’ kull membru ie?or, b’mod immedjat u inkundizzjonat, trattament mhux anqas favorevoli minn dak mog?ti g?al servizzi analogi u lil dawk li jag?tu servizzi ta’ kull pajji? ie?or.”

6. L-Artikolu 2 tat-Tlettax-il Direttiva jiddisponi kif ?ej:

“1. Ming?ajr pre?udizzju g?all-Artikoli 3 u 4, kull Stat Membru g?andu jag?ti r-rifond [l-?las lura] lil kull persuna taxxabbli li mhijiex stabbilita fit-territorju tal-Komunità, bla ?sara g?all-kondizzjonijiet dikjarati hawn ta?t, kull taxxa fuq il-valur mi?jud taxxa fuq servizzi jew proprjetà mobbli fornita lilha fit-territorju jew fil-pajji? minn persuni taxxabbli o?ra jew taxxa fuq l-importazzjoni ta’ o??etti fil-pajji?, safejn dawn l-o??etti u servizzi ji?u w?ati g?all-iskopijiet ta’ transazzjonijiet riferiti fl-Artikolu 17(3)(a) u (b) tad-Direttiva 77/388/KEE jew fid-disposizzjoni ta’ servizzi riferiti fil-punt 1 (b) ta’ l-Artikolu 1 ta’ din id-Direttiva.

2. L-Istati Membri jistg?u jag?tu r-rifondi [?las lura] li hemm referenza g?alihom fil-paragrafu 1 bil-kondizzjoni li terzi Stati jag?tu vanta??i simili rigward taxxi fuq ?aqliq ta’ flus [d?ul mill-bejg?].

[…].”

7. Is-sitt fra?i ta’ l-Artikolu 18(9) ta’ l-Umsatzsteuergesetz 1999 (il-li?i ?ermani?a ta’ l-1999 dwar it-taxxa fuq id-d?ul mill-bejg?, aktar ‘il quddiem l-“UstG”) (4) tiddisponi kif ?ej:

“Lill-imprenditur li m’g?andux l-uffi??ju re?istrat tieg?u fit-territorju Komunitarju g?andha tit?allas lura t-taxxa m?allsa input jekk fil-pajji? fejn l-imprenditur kellu l-ba?i tieg?u ma tkunx ?iet mi?bura t-taxxa fuq id-d?ul mill-bejg? jew taxxa analoga jew jekk din it-taxxa tit?allas lura lill-imprenditur li g?andu l-ba?i tieg?u fit-territorju ?ermani?.”

Il-kaw?a nazzjonali u d-domanda preliminari

8. Ir-rikorrenti hija impri?a ?eka li tipprovdi servizzi fil-qasam tas-si?urtà tat-titjir fl-ispazju ta’ l-ajru li hemm fit-territorju tar-Repubblika ?eka. Hija toffri wkoll ta?ri? ta’ titjir li jsir esklu?ivament fl-imsemmi territorju.

9. Fil-kuntest ta’ din l-a??ar attività, hija kienet irrikorriet fl-2002 g?al ta?ri? b’simulatur ta’ l-ajru u g?al korsijiet o?rajn ta’ ta?ri? mog?tija fil-?ermanja minn impri?i ?ermani?i, prestazzjonijiet su??etti g?all-VAT f’dan l-Istat. Peress li kienet ?allset il-VAT fuq l-istess prestazzjonijiet, ir-rikorrenti talbet il-?las lura, g?as-somma ta’ EUR 29 013,60 li tikkorrispondi g?all-perijodu Jannar – Di?embru 2002, b’kaw?a li waslet fil-Bundesamt für Finanzen fis-7 ta’ Lulju 2003.

10. B’de?i?joni tat-12 ta’ Frar 2004 din ta’ l-a??ar ?a?det il-kaw?a peress li dde?idiet li f’din il-kaw?a mhijiex soddisfatta l-kundizzjoni ta’ re?ipro?ità li hemm fis-sitt fra?i ta’ l-Artikolu 18(9) ta’ l-UStG. Barra minn hekk, b’de?i?joni tas-27 ta’ April 2004, hija ?a?det g?all-istess motiv anki l-oppo?izzjoni ppre?entata mir-rikorrenti kontra l-ewwel de?i?joni.

11. Fil-5 ta' Mejju 2004, ir-rikorrenti ressqet g?alhekk appell quddiem il-Finanzgericht Köln.

12. Fid-digriet tar-rinviju ?ie rrilevat li l-?las lura favur ir-rikorrenti tat-taxxa m?allsa input fil-?ermanja hija esklu?a fid-dritt nazzjonali b'applikazzjoni tas-seba' fra?i ta' l-Artikolu 18(9) ta' l-UStG. Il-qorti tar-rinviju tikkonstata li fi?-?mien ta' riferiment g?all-?las lura r-Repubblika ?eka ?abret taxxa fuq id-d?ul mill-bejg?, ming?ajr ma tat però lill-impri?i ?ermani?i l-?las lura tat-taxxa m?allsa input.

13. Il-qorti tar-rinviju tiddubita madankollu li s-seba' fra?i ta' l-Artikolu 18(9) hijiex konformi mad-dispo?izzjonijiet ta' l-Artikolu 2(2) tat-Tlettax-il Direttiva, li fuqhom l-ewwel dispo?izzjoni xorta wa?da hija bba?ata b'rispett ta' l-istil litterali. L-imsemmi qorti tistaqsi jekk l-Artikolu 2(2) tat-Tlettax-il Direttiva m'g?andhux ji?i interpretat restrittivament, f'dak li jirrigwarda l-Istati Membri ta' l-ODK u g?alhekk parti kontraenti tal-GATS, konformement mal-klaw?ola tal-pajji? l-iktar favorit li fih l-Artikolu II(1) tal-GATS; ji?ifieri jekk g?andux ji?i de?i?, min?abba din l-a??ar dispo?izzjoni, li d-dritt mog?ti mill-Artikolu 2(2) tat-Tlettax-il Direttiva li jissu??etta l-?las lura tat-taxxa m?allsa input g?ar-rekwi?it tar-re?ipro?ità ma jiswiex fil-konfront ta' l-Istati Membri ta' l-ODK.

14. Il-qorti tar-rinviju tikkonstata li r-Repubblika ?eka u l-Komunità Ewropea huma membri ta' l-ODK, u g?alhekk partijiet kontraenti tal-GATS, mill-1 ta' Jannar 1995, u li l-Istati Membri tal-Komunità Ewropeà rrinunzjaw li japplikaw bejniethom kundizzjoni ta' re?ipro?ità simili g?al dik li hemm fl-Artikolu 2(2) tat-Tlettax-il Direttiva. Bla dubju g?aldaqstant anki r-Repubblika ?eka, abba?i ta' l-Artikolu II(1) tal-GATS, tista' toqg?od fuq trattament li jitbieg?ed mill-kundizzjoni ta' re?ipro?ità (5).

15. Il-qorti tar-rinviju tirrielva wkoll li l-GATS huwa ftehim purament ta' dritt internazzjonali li jistabbilixxi drittijiet u obbligi biss bejn il-membri tieg?u u li l-ksur tal-GATS g?andhom ji?u trattati, b?ala prin?ipju, abba?i biss tal-ftehim konklu? fl-ODK fuq ir-regoli u l-pro?eduri li jirregolaw il-kontroversji. Madankollu, dan ma jfissirx, fil-fehma tal-qorti tar-rinviju, li l-Komunità Ewropea u l-istituzzjonijiet tag?ha m'g?andhomx jinterpretaw u japplikaw konformement mal-GATS l-atti ta' dritt Komunitarju derivat adottatti qabel l-ade?joni g?all-ODK, fosthom it-Tlettax-il Direttiva. Fil-fatt, il-ftehim, b?all-GATS, konklu?i fil-kundizzjonijiet indikati fl-Artikolu 300(7) KE, li jirreferi espressament g?alih l-Artikolu 133(3) KE, ikunu obbligatorji g?all-istituzzjonijiet tal-Komunità u g?all-Istati Membri ta' l-istess u jikkostitwixxu parti integrali tad-dritt Komunitarju.

16. Peress li tqis li s-soluzzjoni g?all-kontroversja li tag?ha ntalbet tie?u konjizzjoni tiddependi mill-kompatibbiltà tas-sitt fra?i ta' l-Artikolu 18(9) ta' l-UStG ma l-Artikolu 2(2) tat-Tlettax-il Direttiva u peress li g?andha dubji dwar l-interpretazzjoni korretta ta' din l-a??ar dispo?izzjoni, il-qorti tar-rinviju ssospendiet il-kaw?a u g?amlet lill-Qorti tal-?ustizzja d-domanda li ?ejja:

"L-Artikolu 2(2) tat-Tlettax-il Direttiva […] g?andu ji?i interpretat restrittivament, fis-sens li d-dritt fih mog?ti lill-Istati Membri li jissu??ettaw il-?las lura tal-VAT g?all-g?oti min-na?a ta' Stati terzi ta' vanta??i simili fil-qasam tat-taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? mhux qed tirreferi g?al dawk l-Istati li, b?ala parti kontraenti [tal-GATS] (BGB1. 1994 II, p. 1473, […]), jistg?u ju?aw il-klaw?ola tal-pajji? l-aktar favorit prevista f'dan il-ftehim (Artikolu II(1) tal-GATS)?"

Anali?i ?uridika

17. Il-partijiet li, skond l-Artikolu 23 ta' l-Istatut tal-Qorti tal-?ustizzja, kienu ppre?entaw noti ta' osservazzjonijiet quddiem il-Qorti tal-?ustizzja – ji?ifieri l-gvernijiet Ciprijott u Pollakk kif ukoll il-Kummisjoni – huma fi qbil bejniethom meta jsostnu, g?alkemm g?al motivi f'xi partijiet differenti, li d-domanda preliminari jist?oqqilha risposta negattiva(6).

18. Jien ukoll ta’ l-istess fehma, g?ar-ra?unijiet li ser nispjega.

19. Na?seb li huwa opportun li ne?amina l-ewwel nett l-argumentazzjoni li fuqha l-Kummissjoni kitbet l-iktar fit-tul fin-nota ta’ osservazzjonijiet u li biha fis-sustanza tenfasizza l-e?i?enza li ma tirrikonoxxix lil operatur stabbilit fi Stat terz, b?ar-rikorrenti fi?-?mien tal-fatti (7), po?izzjoni assolutament aktar vanta??ju?a minn dik li jgawdu l-operaturi stabbiliti fi ?dan il-Komunità.

20. Il-Kummissjoni tosserva li s-sistema ta’ ?las lura tal-VAT favur persuni taxxabbli mhux residenti fl-Istat applikabbli fi ?dan il-Komunità skond id-Direttiva 79/1072/KEE (8) hija kkaratterizzata mill-qbil fil-prin?ipju, muri mill-Qorti tal-?ustizzja fis-sentenza Debouche (9), bejn id-dritt ta’ ?las lura u d-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa m?allsa input. Il-Kummissjoni tosserva li, skond din is-sentenza, konformement ma’ l-g?an tas-sistema tad-Direttivi fuq il-VAT, persuna taxxabbli li tgawdi minn e?enzjoni u li, g?alhekk, m’g?andhiex dritt g?al tnaqqis tat-taxxa m?allsa input ?ol-pajji?, m’g?andhiex dritt g?all-?las lura tal-VAT im?allsa fi Stat Membru ie?or (10).

21. Soluzzjoni analoga g?andha tapplika, *a fortiori*, f’dak li jirrigwarda l-?las lura tal-VAT im?allsa input favur operaturi stabbiliti fi Stati terzi, u dan skond l-Artikolu 3(2) tat-Tlettax-il Direttiva, li jiddisponi li l-?las lura ta’ l-Artikolu 2(1) ta’ l-istess Direttiva ma’ jistax jing?ata ta?t kundizzjonijiet iktar favorevoli minn dawk applikabbli g?al persuni taxxabli fil-Komunità. G?alhekk, skond il-Kummissjoni, jekk operatur stabbilit fi Stat Membru terz hemmhekk mhuwiex su??ett g?all-VAT, ma jistax ikollu drittijiet dwar it-taxxa m?allsa input, u g?alhekk ma jistax lanqas ikollu drittijiet g?al ?las lura fil-konfront ta’ Stati Membri tal-Komunità li fihom kien eventwalment ?allas il-VAT input. Soluzzjoni kuntrarja tispi??a tibbenefika lil dan l-operatur b’kundizzjonijiet aktar favorevoli minn dawk applikabbli g?al persuni taxxabbli stabbiliti fil-Komunità.

22. Il-Kummissjoni tafferma barra dan li “l-possibbiltà li tnaqqas it-taxxa m?allsa input fil-pajji? ta’ ori?ini tieg?u b?ala persuna taxxabbli tikkostitwixxi ‘e?i?enza ta’ re?ipro?ità’ ta’ dritt Komunitarju” u li “l-impri?i stabbiliti fi Stati Membri o?rajn tal-Komunità jistg?u wara kollox anki jibbenefikaw mill-mekkani?mu tat-tnaqqis tat-taxxa input”. Jirri?ulta minn dan “re?ipro?ità” bejn l-Istati Membri tal-Komunità (11).

23. Skond il-Kummissjoni, ir-rifjut ta’ l-awtoritajiet ?ermani?i li jippro?edu g?all-?las lura mitlub mir-rikorrenti ma tmurx kontra l-klaw?ola tal-pajji? l-aktar favorit prevista mill-GATS. Dan ir-rifjut ji?vanta??a r-rikorrenti mqabbel ma’ l-impri?i stabbiliti fil-Komunità, i?da tkun konformi mas-sistema tal-VAT Komunitarja u g?all-prin?ipju ?enerali ta’ ugwaljanza, in kwantu tevita li tpo??i lir-rikorrenti – li mhijiex, skond il-Kummissjoni, persuna taxxabbli fis-sens tad-Direttiva 77/388/KEE (12) – f’sitwazzjoni aktar vanta??ju?a mqabbla ma’ dik ta’ l-impri?i stabbiliti fil-Komunità.

24. G?alhekk, jidhirli li l-fondatezza eventwali fil-fatt u fid-dritt ta’ l-argumentazzjoni tal-Kummissjoni li issa qed ji?u e?aminati – li hija bba?ata fuq il-premessa, ta’ natura fattwali, li r-rikorrenti, fi?-?mien tal-fatti ma kinitx g?ada su??etta g?al taxxa fuq id-d?ul mill-bejg? fl-Istat fejn hija kienet stabbilita – m’g?andhiex aktar effett fuq il-mertu tad-domanda preliminari, li hija mag?mula f’termini ta’ interpretazzjoni e?atta tal-kliem u titbieg?ed g?alhekk mi?-?irkustanzi li jikkaratterizzaw din il-kaw?a.

25. Il-problema li din l-argumentazzjoni tidher li tqajjem hija dik tar-rilevanza tad-domanda preliminari g?all-g?anijiet tad-de?i?joni li g?andha tittie?ed mill-Finanzgericht Köln, u g?alhekk dik ta’ l-ammissibbiltà ta’ l-istess kwistjoni.

26. Fejn, fil-fatt, jirri?ulta li fil-perijodu in kwistjoni r-rikorrenti ma kinitx fil-fatt su??etta g?al taxxa fuq id-d?ul mill-bejg? fir-Repubblika ?eka jew li, anki jekk kienet hekk, ma kinitx tgawdi fl-imsemmi Stat mit-tnaqqis tat-taxxa m?allsa input, l-invokazzjoni min-na?a tag?ha – skond interpretazzjoni

ta’ l-Artikolu 2(2) tat-Tlettax-il Direttiva bi qbil ma’ l-Artikolu II(1) tal-GATS – ta’ l-istess trattament li l-?ermanja tassigura, fil-qasam tal-?las lura tal-VAT m?allsa input, lill-impri?i Komunitarji ma tistax f’ebda ka? tg?inha fis-sens li tikseb l-imsemmi ?las lura.

27. L-interpretazzjoni tad-dritt Komunitarju dwar il-?las lura tal-VAT lil-persuni taxxabbli residenti fi Stat Membru ie?or tal-Komunità mag?mula mill-Kummissjoni, skond is-sentenza Debouche, jidhirli, fil-fatt, korretta. Il-Qorti tal-?ustizzja ppre?i?at ir-rabta li hemm bejn id-dritt g?al tnaqqis fl-Istat Membru ta’ stabbiliment u d-dritt g?al ?las lura fi Stat Membru ie?or li fiha l-ispejje? ikunu saru. Hija fil-fatt idde?idiet li persuna taxxabbli li tgawdi minn e?enzjoni u li, g?alhekk, m’g?andhiex dritt g?al tnaqqis mit-taxxa m?allsa input fl-Istat Membru ta’ stabbiliment m’g?andhiex dritt lanqas, skond l-g?an tas-sistema tad-Direttivi tal-VAT, g?al ?las lura tal-VAT im?allsa fi Stat Membru ie?or (13).

28. Wara li ng?ad dan, na?seb, madankollu, li m’g?andux ikun hemm dubji serji fuq l-ammissibbiltà, mil-lat tar-rilevanza g?al din il-kaw?a, tad-domanda preliminari mag?mula mill-qorti tar-rinviju.

29. F’dan ir-rigward, infakkar li skond ?urisprudenza kostanti, fil-kuntest tal-kooperazzjoni bejn il-Qorti tal-?ustizzja u l-qrati nazzjonali, stabbilita mill-Artikolu 234 KE, huwa biss l-im?allef nazzjonali, li quddiemu titressaq il-kaw?a u li jrid jie?u r-responsabbiltà tad-de?i?joni ?udizzjarja li g?andha tittie?ed, li g?andu jevalwa, fid-dawl ta?-?irkustanzi partikolari tal-kaw?a, il-?tie?a ta’ de?i?joni preliminari sabiex ikun f’po?izzjoni li jag?ti d-de?i?joni tieg?u, kif ukoll ir-rilevanza tad-domandi li huwa jag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja. Konsegwentement, sakemm id-domandi preliminari mag?mula jirrigwardaw l-interpretazzjoni tad-dritt Komunitarju, il-Qorti tal-?ustizzja, b?ala prin?ipju, g?andha tidde?iedi(14). I?-?a?da tad-domanda ppre?entata minn qorti nazzjonali hija possibbli biss meta jidher ?ar li l-interpretazzjoni mitluba tad-dritt Komunitarju minn dan l-Im?allef m’g?andhiex x’taqsam ma’ l-effettività jew mas-su??ett tal-kaw?a prin?ipali jew inkella meta l-problema tkun ta’ natura ipotetika jew il-Qorti tal-?ustizzja ma’ jkollhiex g?ad-dispo?izzjoni tag?ha l-elementi ta’ fatt u ta’ dritt ne?essarji sabiex twie?eb b’mod utli g?ad-domandi li jkunu sarulha (15).

30. Madankollu, l-argumentazzjoni tal-Kummissjoni e?aminata issa ma turix li wa?da mis-sitwazzjonijiet imsemmija hija l-ka? f’din il-kaw?a.

31. F’dan ir-rigward, nosserva, l-ewwel nett, li l-premessa fattwali li fuqha hija bba?ata din l-argumentazzjoni, ji?ifieri ?-?irkustanza li r-rikorrenti, fi?-?mien tal-fatti, ma kinitx su??etta g?al taxxa fuq id-d?ul mill-bejg? fir-Repubblika ?eka, huwa sempli?iment iddikjarat mill-Kummissjoni, i?da ma tirri?ultax ikkonfermata mill-informazzjoni li hemm fid-digriet tar-rinviju.

32. Din ta’ l-a??ar m’g?andhiex informazzjoni pre?i?a dwar is-sistema fiskali fis-se?? fir-Repubblika ?eka fi?-?mien tal-fatti. Fil-p. 5(cc) ta’ dan id-digriet huwa indikat li “it-taxxi li l-fattura tag?hom intbag?tet lir-rikorrenti huma wkoll mnaqqsa b?ala taxxi m?allsa input (…) peress li r-rikorrenti stess kienet debitri?i tat-taxxi”. Fil-pa?na 6(bbb), huwa rrilevat li “fil-perijodu ta’ riferiment tal-?las lura r-Repubblika ?eka kienet effettivament ?abret taxxa fuq id-d?ul mill-bejg?, i?da fi?-?mien ma kienet tag?ti lill-impri?i nazzjonali ebda ?las lura tat-taxxa m?allsa input”; u ti?died barra minn hekk il-konstatazzjoni, li tidher essenzjali g?all-qorti tar-rinviju, li g?all-impri?i ?ermani?i ma jing?atax ?las lura simili tat-taxxa m?allsa input fir-Repubblika ?eka.

33. Mid-digriet tar-rinviju ma jirri?ulta bl-ebda mod li r-rikorrenti, fi?-?mien tal-fatti, ma kinitx su??etta g?al taxxa fuq id-d?ul mill-bejg? fir-Repubblika ?eka. G?alkemm it-tieni silta tad-digriet li kkwotajt fil-punt pre?edenti jidher li jissu??erixxi li r-rikorrenti ma setg?etx tgawdi fl-imsemmi Stat minn tnaqqis tat-taxxa m?allsa input, ma jidhirlix li jista’ jing?ad li din i?-?irkustanza tidher b’mod mhux ambigwu, u g?alhekk manifest, fid-digriet stess.

34. Barra minn hekk, anki jekk din i?-?irkustanza ti?i kkonfermata, id-domanda preliminari mag?mula mill-qorti tar-rinviju ma titlifx g?alhekk ne?essarjament rilevanza g?all-g?anijiet tad-de?i?joni li hija msej?a tadotta. Huwa opportun, f'dan ir-rigward, li ji?i mfakkar li, skond dak li jirri?ulta mid-digriet tar-rinviju, id-de?i?joni ta' ?a?da tal-?las lura adottata mill-Bundesamt für Finanzen hija bba?ata sempli?ement fuq in-nuqqas ta' re?ipro?ità skond is-seba' fra?i ta' l-Artikolu 18(9) ta' l-UStG, u li l-qorti tar-rinviju tiddubita mill-korrettezza ta' l-imsemmija motivazzjoni peress li g?andha dubji fuq il-kompatibbiltà ta' din id-dispo?izzjoni ma' l-Artikolu 2(2) tat-Tlettax-il Direttiva.

35. Dak li g?alhekk jidher li jinteressa lill-qorti tar-rinviju huwa li tkun taf jekk il-Bundesamt für Finanzen setg?etx validament tqajjem l-o??ezzjoni kontra r-rikorrenti tan-nuqqas ta' re?ipro?ità bejn ir-Repubblika ?eka u l-?ermanja dwar il-previ?joni min-na?a ta' kull Stat tad-dritt ta' ?las lura tat-taxxa fuq id-d?ul mill-bejg? m?allsa input fl-imsemmi Stat minn operaturi stabbiliti fl-Istat l-ie?or, meta l-?ermanja ma tissu??ettax g?all-e?istenza ta' re?ipro?ità l-g?oti ta' dan il-benefi??ju lil operaturi stabbiliti fl-Istati Membri l-o?rajn tal-Komunità.

36. Na?seb li jkun utli li nippre?i?a, min?abba ?erta ambigwità fil-kunsiderazzjonijiet tal-Kummissjoni li jiena ??itajt fil-punt 22 'il fuq, li ma tistax tiddikjara li s-sistema ta' regoli stabbilita mid-Direttivi Komunitarji fil-qasam tal-VAT ta??etta li l-Istati Membri tal-Komunità jissu??ettaw g?al kundizzjoni ta' re?ipro?ità l-applikazzjoni tar-regoli interni li jittrasponu d-dispo?izzjonijiet Komunitarji dwar il-?las lura tal-VAT lil persuni taxxabbli residenti fi Stat Membru ie?or. Il-fatt li komponent ta' din is-sistema ta' regoli, g?al dak li jirrigwarda l-?las lura, hija rrappre?entata minn forma ta' rikonoxximent re?iproku tal-le?i?lazzjonijiet interni li jirregolaw it-taxxa u d-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa m?allsa input ma jfissir bl-ebda mod li huwa a??ettat li l-Istati Membri ju?aw kundizzjoni ta' re?ipro?ità fl-g?oti tal-benefi??ju in kwistjoni. Kull Stat Membru huwa obbligat jikkonferma d-dritt tieg?u b'mod li jassigura lill-operaturi stabbiliti fl-Istati Membri o?rajn, g?all-kundizzjonijiet previsti fil-le?i?lazzjoni Komunitarja, il-?las lura tal-VAT im?allsa input fuq tran?azzjonijiet li saru fit-territorju tieg?u, u g?alhekk jitbieg?ed mir-rispett effettiv ta' dan l-obbligu min-na?a ta' l-Istati Membri l-o?ra.

37. G?alhekk, fl-ipote?i li fiha r-rikorrenti fil-perijodu in kwistjoni tkun su??etta g?at-taxxa fuq id-d?ul mill-bejg? u tibbenefika mit-tnaqqis tat-taxxa m?allsa input fl-Istat ta' stabbiliment, risposta po?ittiva g?ad-domanda preliminari timplika d-dritt tieg?u g?all-?las lura simili g?al dak ipprattikat fil-?ermanja g?al operatur Komunitarju li jinsab fl-istess kundizzjonijiet.

38. Fl-ipote?i, i?da, li r-rikorrenti, dak i?-?mien, ma kinitx su??etta g?at-taxxa fuq id-d?ul mill-bejg? jew xort'o?ra ma gawdietx mit-tnaqqis tat-taxxa m?allsa input fl-Istat tag?ha ta' stabbiliment, hija ma tistax ?ertament tikseb il-?las lura mitlub billi tinvoka trattament Komunitarju; i?da risposta po?ittiva g?ad-domanda preliminari timplika li de?i?joni ta' ?a?da ta' dan il-?las lura ma tistax tkun ibba?ata fuq il-motivazzjoni li fuqha qag?det il-Bundesamt für Finanzen.

39. Anki f'din it-tieni ipote?i, g?alhekk, ma huwa bl-ebda mod esklu? li, g?alkemm ir-rikorrenti ma tistax tikseb il-?las lura mitlub, id-domanda prelimiari mag?mula mill-qorti tar-rinviju tkun tista' madankollu tirri?ulta rilevanti g?all-g?an li ssolvi l-kontroversja rrinvijata quddiemha, partikolarment fid-dawl ta' sostituzzjoni eventwali tal-motivi tad-de?i?joni tal-Bundesamt für Finanzen(16).

40. Na?seb g?alhekk – g?alkemm tibqa' kompetenza tal-qorti tar-rinviju, fil-ka? ta' risposta po?ittiva g?ad-domanda preliminari min-na?a tal-Qorti tal-?ustizzja, li tivverifika jekk ir-rikorrenti, fi?-?mien tal-fatti, kinitx su??etta g?at-taxxa fuq id-d?ul mill-bejg? fir-Repubblika ?eka u kellhiex dritt tat-tnaqqis tat-taxxa m?allsa input – li l-argumentazzjoni tal-Kummissjoni li jien g?adni kif e?aminajt mhux biss ma tolqotx id-domanda preliminari, i?da lanqas turi l-irrilevanza manifesta tag?ha g?all-g?anijiet ta' de?i?joni mog?tija mill-qorti tar-rinviju, u lanqas g?alhekk l-inammissibbiltà tad-domanda preliminari konformement mal-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja

dwar l-Artikolu 234 KE.

41. Jekk ng?addu g?alhekk g?all-mertu tad-domanda preliminari, nikkunsidra qabel kollox mhux fondat l-argument imqajjem mill-Gvern Pollakk li jg?id li l-Artikolu II(1) tal-GATS mhuwiex rilevanti f’din il-kaw?a peress li r-regola li hemm stabbilita hemmekk hija applikabbli esklu?ivament g?all-prestazzjonijiet ta’ servizzi u mhux g?at-trattament fiskali rri?ervat g?aliha. Kif ?ustament osservat il-Kummissjoni fir-risposta tag?ha g?ad-domanda miktuba li, fuq dan il-punt, il-Qorti tal-?ustizzja g?amlet lill-partijiet waqt il-pro?ediment, il-mi?uri ta’ natura fiskali mhumiex imnaqqsa mill-applikazzjoni tad-dispo?izzjonijiet tal-GATS.

42. F’dan ir-rigward, nosserva li d-definizzjoni tal-mi?uri li jid?lu fil-kamp ta’ applikazzjoni tal-GATS hija estremament wiesg?a. Skond l-Artikolu I(1), il-GATS “hija applikabbli g?al provvedimenti adottati mill-membri li jolqtu l-kummer? ta’ servizzi” (17), fejn g?al “provvedimenti adottati mill-membri” g?andu jinftiehem, skond ir-regola ta’ l-Artikolu I(3)(a) tal-GATS, mi?uri adottati minn “awtoritajiet u gvernijiet ?entrali, re?jonali jew lokali” u minn “organizzazzjonijiet mhux governattivi, fl-e?er?izzju tas-setg?at delegati lilhom minn gvernijiet jew awtoritajiet ?entrali, re?jonali jew lokali”. Barra dan, kif muri mill-Kummissjoni, l-Artikolu XXVIII(a) tal-GATS jippre?i?a li g?all-g?anijiet ta’ l-istess ftehim, “‘mi?ura’ tfisser kull mi?ura adottata minn membru, ta?t il-forma ta’ li?i, regolament, regola, pro?edura, de?i?joni, provvediment amministrativ jew kull forma o?ra”. Fl-a??ar nett, riferimenti spe?ifi?i g?all-qasam tat-taxxi jinsabu f’dispo?izzjonijiet o?rajn tal-GATS, b?all-Artikolu XIV(d) u (e), u l-Artikolu XXVIII(o).

43. G?andi wkoll nindika aspett differenti, li ma ?iex irrilevat la fid-digriet tar-rinviju u lanqas fl-osservazzjonijiet miktuba ppre?entati lill-Qorti tal-?ustizzja u li g?andu x’jaqsam ma’ l-imsej?a “preferenza Komunitarja” b?ala sistema ta’ derogi g?all-klaw?ola tal-pajji? l-aktar favorit li hemm fl-Artikolu II(1) tal-GATS.

44. Lil hinn, fil-fatt, mill-e?enzjonijiet spe?ifi?i ta’ l-Artikolu II(2) tal-GATS li g?andhom ji?u previsti fl-Anness spe?ifiku tal-ftehim stess, il-GATS jipprevedi serje ta’ derogi ulterjuri g?at-trattament tal-pajji? l-aktar favorit, fosthom dik tar-*ratione personae* li hemm fl-Artikolu V, dwar l-“Integrazzjoni ekonomika”.

45. Dan l-Artikolu, fis-subin?i? (1) tieg?u, jippre?i?a li l-GATS “ma j?ommx lill-membri tag?ha milli jiffirmaw jew jikkonkludu ftehim li jilliberalizza l-kummer? ta’ servizzi bejn il-partijiet kontraenti”, sakemm ?ertu numru ta’ kundizzjonijiet ikunu m?arsa: li jkunu koperti “numru sostanzjali ta’ oqsma” [Artikolu V(1)(a)], tne??ija ta’ mi?uri diskriminatorji u/jew projbizzjoni ta’ o?rajn ?odda jew aktar severi [Artikolu V(1)(b)], g?an li ji?i inkora??it il-kummer? bejn il-partijiet kontraenti u nuqqas li jittella’ l-livell ?enerali tal-barrieri g?all-kummer? ta’ servizzi, fil-kuntest ta’ l-oqsma u partijiet ta’ oqsma rispettivi, fir-rigward ta’ membri li mhumiex partijiet fil-ftehim [Artikolu V(4)].

46. Fis-sustanza, l-Artikolu V j?alli, g?all-imsemmija kundizzjonijiet, mi?uri adottati skond ftehim ta’ integrazzjoni ekonomika – tipikament immirati li j?allu lill-partijiet kontraenti li jaslu bejniethom g?al grad ta’ liberalizzazzjoni og?la minn dak miksub bejn il-membri ta’ l-ODK – li jkun mod ie?or inkompatibbli ma l-obbligu tat-trattament tal-pajjiz l-iktar favorit li hemm fl-Artikolu II (18).

47. G?alhekk, jekk u safejn it-Trattat KE jissodisfa l-kundizzjonijiet previsti mill-Artiklolu V tal-GATS, Stat li huwa membru ta’ l-ODK u mhux tal-Komunità ma jistax jippretendi, billi jinvoka l-Artikolu II(1) tal-GATS, li min jag?ti servizzi li hu stabbilit fit-territorju tieg?u jing?ata minn Stat Membru tal-Komunità l-istess trattament irri?ervat lil dan ta’ l-a??ar, konformement mad-dritt Komunitarju, lil min jag?ti servizzi li hu stabbilit fi Stat Membru tal-Komunità. F’?irkustanzi simili ma tistax ma ting?atax lid-domanda preliminari risposta negattiva.

48. Minn dan li g?idt, ma na?sibx li hu me?tie?, g?all-g?anijiet ta’ dan il-pro?ediment

preliminari, li nivverifika jekk it-Trattat KE jissoddisfax effettivament il-kundizzjonijiet kollha msemmija, e?ami li jista' jippre?enta ?erta kumplessità spe?jalment b'konnessjoni mal-kundizzjonijiet li g?andhom x'jaqsmu ma' nuqqas li jog?la l-livell ?enerali tal-barrieri ta' skambji ta' servizi fir-rigward tal-membri li mhumiex partijiet g?all-ftehim *fil-kuntest tal-qasam jew parti minn qasam interessat*.

49. Fil-fatt, anki meta jekk tie?u l-ipote?i li jista' ji?i konklu? fis-sens li t-Trattat KE ma jissodisfax dawn il-kundizzjonijiet, u li g?alhekk is-sitwazzjoni tar-rikorrenti tista' fit-teorija tkun applikabbli g?at-trattament Komunitarju skond l-Artikolu II(1) tal-GATS, jidhirli evidenti li, b'applikazzjoni tal-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja dwar l-effetti tal-ftehim ta' l-ODK fuq livell intern Komunitarju, ma tistax ma tintg?atax lid-domanda preliminari risposta f'sens negattiv.

50. F'dan ir-rigward, g?andu qabel kollox ji?i mfakkar, kif g?amlu l-partijiet kollha li ppre?entaw noti bil-miktub, li, skond ?urisprudenza stabbilita, fid-dawl tan-natura tag?hom u l-istruttura tag?hom, il-ftehim ta' l-ODK ma jidhrux f'linja ta' prin?ipju fost regoli li fid-dawl tag?hom il-Qorti tal-?ustizzja tist?arre? il-le?ittimità ta' l-atti ta' l-istituzzjonijiet Komunitarji(19). Min-na?a l-o?ra, g?all-istess ra?unijiet, il-Qorti tal-?ustizzja tqis li d-dispo?izzjonijiet tal-ftehim ta' l-ODK mhumiex adatti li jo?olqu g?al individwi drittijiet li dawn jistg?u jinvokaw direttament quddiem il-qorti skond id-dritt Komunitarju (20).

51. Huwa biss fil-ka? li l-Komunità riedet te?egwixxi obbligu partikolari me?ud fil-kuntest ta' l-ODK, ji?ifieri fil-ka? li l-att Komunitarju jirreferi g?al dispo?izzjonijiet pre?i?i tal-ftehim ta' l-ODK, li l-Qorti tal-?ustizzja jkollha l-kompetenza li tist?arre? il-le?ittimità ta' l-Att Komunitarju kontroversjali fid-dawl tar-regoli ta' l-ODK(21).

52. Peress li ?ie rrilevat f'din il-kaw?a li l-Komunità ma riditx te?egwixxi obbligu partikolari me?ud fil-kuntest ta' l-ODK u li t-Tlettax-il Direttiva ma tirriferix espressament g?al dispo?izzjonijiet pre?i?i tal-ftehim ta' l-ODK, il-gvernijiet ?iprijott u Pollakk isostnu li l-?urisprudenza msemmija fil-punt 50 aktar 'il fuq timplika risposta negattiva g?ad-domanda preliminari mag?mula mill-Finanzgericht Köln.

53. G?andu madankollu ji?i enfasizzat li f'din il-kaw?a l-Artikolu II(1) tal-GATS mhuwiex invokat sabiex jikkontesta l-validità ta' l-Artikolu 2(2) tat-Tlettax-il Direttiva. Kif il-Kummissjoni ?ustament osservat, id-domanda preliminari ma tirrigwardax l-effika?ja eventwali diretta (22) tal-klaw?ola tal-pajji? l-aktar favorit prevista mill-GATS, i?da l-interpretazzjoni, konformi mad-dritt ta' l-ODK, tal-klawo?la ta' re?ipro?ità dwar il-?las lura tat-taxxa m?allsa input prevista mit-Tlettax-il Direttiva (23).

54. F'dan ir-rigward, ?ustament il-qorti tar-rinviju tfakkar li l-ftehim internazzjonali konklu?i, b?all-GATS, g?all-kundizzjonijiet indikati fl-Artikolu 228 tat-Trattat KE (li sar Artikolu 300 KE), huma, skond is-subin?i? (7) ta' l-istess Artikolu, obbligatorji g?all-istituzzjonijiet tal-Komunità u g?all-Istati Membri.

55. G?alhekk, skond il-Qorti tal-?ustizzja, il-prevalenza tal-ftehim internazzjonali konklu? mill-Komunità skond ir-regoli ta' dritt Komunitarju derivat ifisser li g?andek tinterpreta dawn ta' l-a??ar b'mod kemm jista' jkun possibbli konformi mal-ftehim (24).

56. Din il-po?izzjoni tal-Qorti tal-?ustizzja tirri?ulta kkonfermata u msa??a mid-de?i?jonijiet li bihom, minkejja li tirreferi g?all-?urisprudenza li indikajt fil-punt 50 iktar 'il fuq, hija stabbilixxiet li, f'qasam li fih ji?i applikat il-ftehim fuq l-Aspetti tad-Drittijiet ta' l-Awtur Konnessi mal-Kummer? (aktar 'il quddiem il-"ftehim ADPIC") – li jikkostitwixxi l-Anness 1 C tal-Ftehim li jissostiwixxi l-ODK – u li biha l-Komunità di?à lle?i?lat, b?al fil-qasam tat-trade marks, l-awtoritajiet ?udizzjarji ta' l-Istati Membri huma marbuta, skond id-dritt Komunitarju, meta ji?u msej?a japplikaw ir-regoli nazzjonali tag?hom sabiex jie?du mi?uri provvi?orji li j?arsu dan il-qasam, li jag?mlu dan fil-limiti

ta’ dak li hu possibbli fid-dawl tat-test u ta’ l-g?an ta’ l-Artikolu 50 tal-Ftehim ADPIC (25).

57. G?alhekk, b’differenza g?al dak li sostnew il-gvernijiet ?iprijott u Pollakk, konformement mal-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja n-nuqqas ta’ effika?ja diretta tal-ftehim ta’ l-ODK ma jeskludix l-obbligu g?all-qrati Komunitarji u nazzjonali li jintepretaw ir-regoli Komunitarji ta’ dritt derivat, safejn ikun possibbli, skond id-dispo?izzjonijiet li hemm fl-imsemmi ftehim.

58. Dan l-obbligu, madankollu, kif turi b’mod opportun il-Kummissjoni, hija limitata g?al “dak li hu possibbli”. Dan ifisser li r-regola Komunitarja li g?andha ti?i interpetata g?andha t?alli spazju g?al diversi interpretazzjonijiet possibbli. Fejn, i?da, it-tifsira tag?ha hija ambigwa u kuntrastanti mal-portata tad-dispo?izzjoni, ta’ grad aktar g?oli, tal-ftehim internazzjonali, hija ma tistax ti?i intepretata konformement ma’ din ta’ l-a??ar, fejn li tinterpretha biss *contra legem*, li jfisser li ??ib fix-xejn il-pre?ett, huwa possibbli li tasal g?al ri?ultat konformi mal-ftehim. Din in-newtralizzazzjoni tar-regola Komunitarja b’osservanza tad-dispo?izzjoni tal-ftehim internazzjonali tippre?upponi madankollu li din ta’ l-a??ar twettaq xi effett dirett, almenu ta’ “esklu?joni”(26), fl-ordinament Komunitarju, effett li, i?da, b’applikazzjoni tal-?urisprudenza ?citata fil-punti 50 u 51 iktar ‘il fuq, ma jistax jinstab f’dan il-ka?.

59. G?alhekk jidhirli li l-Artikolu 2(2) tat-Tlettax-il Direttiva ma j?allix spazju g?al dubji interpretattivi dwar l-identifikazzjoni ta’ l-Istati terzi li fil-konfront tag?hom l-Istati Membri tal-Komunità huma awtorizzati jsostnu l-kundizzjoni ta’ re?ipro?ità g?all-g?anijiet ta’ ?las lura, skond is-subin?i? (1) ta’ l-istess Artikolu, tal-VAT im?allsa input minn persuna taxxabbli mhux residenti fit-territorju tal-Komunità. Id-dispo?izzjoni in e?ami tirrferi b’mod ?ar u ming?ajr distinzjoni g?all-Istati terzi kollha, ming?ajr ma tippermetti li jkun hemm esklu?jonijiet possibbli.

60. L-Artikolu 2(2) tat-Tlettax-il Direttiva, min?abba t-tifsira litterali ming?ajr ambigwità, ma jistax, fil-fehma tieg?i, ji?i interpretat restrittivament kif ?ie indikat fid-domanda preliminari.

Konklu?jonijiet

61. Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet li saru aktar ‘il fuq, nissu??erixxi lill-Qorti tal-?ustizzja li tirrispondi g?ad-domanda mag?mula mill-Finanzgericht Köln fit-termini li ?ejin:

“L-Artikolu 2 (2), tat-Tlettax-il Direttiva tal-Kunsill tas-17 ta’ Novembru 1986, 86/560/KEE, dwar l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet ta’ l-Istati Membri li g?andhom x’jaqsmu mat-taxxi ta’ ?aqliq ta’ flus [d?ul mill-bejg?] - Arran?amenti g?ar-rifond [?las lura] tat-taxxa fuq il-valur mi?jud lil persuni taxxabbli li ma humiex stabbiliti fit-territorju tal-Komunità, g?andha ti?i interpretata fis-sens li d-dritt, fih mog?ti lill-Istati Membri, li jissu??ettaw il-?las lura tal-VAT im?allsa input minn persuni taxxabbli mhux residenti fit-territorju tal-Komunità g?all-g?oti min-na?a ta’ l-Istati terzi ta’ vantaggi simili fil-qasam tat-taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? jista’ ji?i e?er?itat fil-konfront ta’ l-Istati terzi, inklu? fosthom dawk li, in kwantu partijiet kontraenti fil-Ftehim ?enerali tal-Kummer? fis-Servizzi, jistg?u jinvokaw il-klaw?ola tal-pajji? l-aktar favorit li hemm fl-Artikolu II(1) ta’ dan il-ftehim”.

1 – Lingwa ori?inali: it-Taljan.

2 – ?U L 326, p. 40.

3 – De?i?joni tal-Kunsill 94/800/KE, dwar il-konklu?joni f’isem il-Komunità Ewropea, g?as-su??etti ta’ kompetenza tag?ha, tal-ftehim ta’ negozjati multilaterali ta’ l-Uruguay Round (1986-1994) (?U L 336, p. 1).

4 – BGBl 1999, I, p. 1270.

5 – Dan jirri?ulta, skond il-qorti tar-rinviju, anki mill-fatt illi, g?alkemm l-Artikolu II (2) tal-GATS ikun

espressament ippreveda l-possibbiltà li jeskludi mill-kuntest ta' applikazzjoni ta' l-Artikolu II(1) tal-GATS mi?uri inkompatibbli mal-klaw?ola tal-pajji? l-aktar favorit g?alkemm dawn il-mi?uri jkunu msemmija fl-Anness korrispondenti tal-Ftehim u j?arsu l-kundizzjonijiet hemmekk previsti, l-ebda ri?erva ta' dan it-tip ?iet prevista, fl-isemmi Anness, bl-Artikolu 2(2) tat-Tlettax-il Direttiva.

6 – Il-Gvern Polakk jistieden madankollu lill-Qorti tal-?ustizzja tillimita fi?-?mien l-effetti tad-de?i?joni tag?ha fejn ikun hemm risposta po?ittiva g?ad-domanda preliminari.

7 – Kif inhu mag?ruf, ir-Repubblika ?eka hija membru tal-Komunità Ewropea biss mill-1 ta' Mejju 2004.

8 – It-Tmien Direttiva tal-Kunsill tas-6 ta' Di?embru 1979 dwar l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet ta' l-Istati Membri rigward it-taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? - Arran?amenti g?ar-rifu?joni tat-taxxa fuq il-valur mi?jud lill-persuni taxxabbli li m'humiex stabbiliti fit-territorju tal-pajji? (?U L 331, p. 11).

9 – Sentenza tas-26 ta' Settembru 1996, C?302/93 (?abra p. I?4495).

10 – Sentenza Debouche, i??itata aktar 'il fuq, punt 15.

11 – Nota ta' osservazzjonijiet tal-Kummissjoni, punt 20, *in fine*.

12 – Is-Sitt Direttiva tal-Kunsill tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet ta' l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? - Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima (?U L 145, p. 1).

13 – F'dan is-sens, ti?i mfakkra s-sentenza Debouche, i??itata aktar 'il fuq (punt 15), sentenza tat-13 ta' Lulju 2000, C-136/99, Monte dei Paschi di Siena (?abra p. I?6109, punt 23).

14 14– Sentenzi tal-15 ta' Di?embru 1995, C 415/93, Bosman *et* (?abra p. I 4921, punt 59); tas-26 ta' Novembru 1998, C 7/97, Bronner (?abra p. I 7791, punt 16), u tat-23 ta' Novembru 2006, C-238/05, Asnef-Equifax (li g?adha mhix ippubblikata fil-?abra, punt 15) .

15 – Sentenzi ??itati aktar 'il fuq Bosman *et*, punt 61; Bronner, punt 17, u Asnef-Equifax, punt 17.

16 – Mhuwiex wara kollox inutli li ji?i enfasizzat illi, kif jirri?ulta mid-digriet tar-rinviju, ir-rikorrenti ma bba?atax ir-rikors tag?ha quddiem il-Finanzgericht Köln fuq il-klaw?ola tal-pajji? l-aktar favorit li hemm fl-Artikolu II(1) tal-GATS, i?da jidhirli li kienet il-qorti tar-rinviju li qajmet *ex officio* d-domanda preliminari li qed ti?i e?aminata.

17 – Skond l-Organu ta' Appell istitwit fi ?dan il-WTO, l-u?u, fl-Artikolu I(1) tal-GATS, tat-terminu "jolqtu", li jidentifika mi?uri li g?andhom "effett" fuq l-iskambju ta' servizi, jirrifletti l-?sieb ta' l-awturi tal-GATS li jag?tu lil dan il-ftehim kamp ta' applikazzjoni wiesg?a: [rapport WT/DS27/AB/R, " *European Communities – Bananas"* , tal-25 ta' Settembru 1997 (li jinsab fis-sit internet ta' l-ODK: www.wto.org), punt 220].

18 – Rapport tal-Bord WT/DS139/R u WT/DS142/R, "*Canada – Certain Mesures Affecting the Automotive Industr*y" , tal-11 ta' Frar 2000 (li jinstab fis-sit Internet ta' l-ODK: www.wto.org), punt 10.271.

19 – Sentenzi tat-23 ta' Novembru 1999, C?149/96, Il-Portugall vs Il-Kunsill (?abra p. I?8395, punt 47), u 14 ta' Di?embru 2000, C?300/98 u C?392/98, Dior *et* (?abra p. I?11307, punt 43); digriet tat-2 ta' Mejju 2001, C?307/99, OGT Fruchthandelsgesellschaft (?abra p. I?3159, punt 24), u s-sentenza ta' l-1 ta' Marzu 2005, C?377/02, Van Parys (?abra p. I?1465, punt 39).

20 – Sentenza Dior *et*, i??itata aktar 'il fuq, punt 44, u d-digriet OGT Fruchthandelsgesellschaft, i??itat aktar 'il fuq, punt 25.

21 – Sentenzi ??itati aktar 'il fuq, Il-Portugall vs Il-Kunsill, punt 49, u Van Parys, punt 40.

22 – B?all-Kummissjoni fl-osservazzjonijiet miktuba tag?ha, qed nu?a l-espressjoni "effika?ja diretta" f'sens wiesg?a, li biha rrid infisser, barra l-effika?ja (jew l-invokabbiltà) "ta' sostituzzjoni" (ji?ifieri l-kompatibbiltà tad-dispo?izzjoni mal-ftehim internazzjonali, in kwantu sors ta' drittijiet u obbligi, li tkun applikabbli g?all-ka? konkret minflok ir-regola konfli??enti (tad-dritt Komunitarja derivat jew tad-dritt nazzjonali) li kieku tkun applikabbli -, anki l-effika?ja (jew l-invokabbiltà) "ta' esklu?joni", ji?ifieri l-kapa?ità ta' dik id-dispo?izzjoni, in kwantu parametru ta' le?ittimità, li twaqqaf l-effika?ja ta' din ir-regola, ming?ajr ma tid?ol minflokha. Fuq id-distinzjoni kun?ettwali bejn l-invokabbiltà ta' sostituzzjoni u invokabbiltà ta' esklu?joni, fil-kuntest i?da tar-relazzjonijiet bejn id-direttivi Komunitarji u r-regoli ta' dritt intern ta' l-Istati membri, nirreferi g?all-konklu?jonijiet ta' l-Avukati ?enerali Saggio, fil-kaw?i mag?quda C-240/98 sa C-244/98, Océano Grupo Editorial u Salvat Editores, iddefiniti bis-sentenza tas-27 ta' ?unju 2000 (?abra p. I-4941, punti 37-39), u Linster, iddefinita bis-sentenza tad-19 ta' Settembru 2000 (?abra p. I-6917, punti 55-77).

23 – Nirrileva madankollu li t-Tlettax-il Direttiva hija pre?edenti g?all-ftehim ta' l-ODK (konklu? fl-1994) u qatt ma ?iet emendata, li g?alhekk la tirreferi espressament g?al dispo?izzjonijiet pre?i?i ta' dan il-ftehim u lanqas il-Komunità ma setg?et trid tifhem li biha g?andha timplementa obbligu partikolari me?ud fil-kuntest ta' l-ODK. In?id barra dan li t-test tad-Direttiva ma jippermetti lanqas li ji?i kkunsidrat illi, meta adottatha, il-Komunità riedet timplementa obbligu partikolari li ?ej mill-Ftehim ?enerali fuq id-Dazji tad-Dwana u tal-Kummer? (aktar 'il quddiem il-"GATT") ta' l-1947, li wara kollox, ma jkoprix il-qasam tas-servizzi.

24 – Sentenza ta' l-10 ta' Settembru 1996, C?61/94, Il-Kummissjoni vs Il-?ermanja (?abra p. I?3989, punt 52). Di?à fis-sentenza ta' l-24 ta' Novembru 1992, C?286/90, Poulsen u Diva Navigation (?abra p. I?6019, punti 9 u 11), billi bba?at ru?ha fuq il-premessa li l-kompetenzi tal-Komunità g?andhom ji?u e?er?itati fil-?arsien tad-dritt internazzjonali, il-Qorti tal-?ustizzja kienet stqarret li l-Artikolu 6 tar-Regolament tal-Kunsill (KEE) tas-7 ta' Ottubru 1986, Nru 3094, li jistitwixxi mi?uri tekni?i g?all-?arsien tar-ri?orsi tas-sajd (?U L 288, p. 1), kellha ti?i interpretata, u l-kamp ta' applikazzjoni limitata tag?ha, fid-dawl tar-regoli rilevanti tad-dritt marittimu internazzjonali, fosthom dawk li jinsabu fil-Konvenzjoni g?all-Konservazzjoni tas-Salamun fl-Atlantiku ta' Fuq (?U L 378, p.25) stipulata mill-Komunità fl-1982. Barra dan, fis-sentenza tas-17 ta' Ottubru 1995, C-70/94, Werner (?abra p. I?3189, punt 23), u C?83/94, Leifer *et* (?abra p. I?3231, punt 24), il-Qorti tal-?ustizzja kienet irriferiet g?all-Artikolu XI tal-GATT u kkunsidratu "rilevanti g?all-g?anijiet ta' interpretazzjoni ta' sistema ta' regoli Komunitarji dwar il-kummer? internazzjonali".

25 – Sentenzi tas-16 ta' ?unju 1998, C?53/96, Hermès (?abra p. I?3603), punt 28; Dior *et*, i??itata aktar 'il fuq, punt 47, u tas-16 ta' Novembru 2004, C?245/02, Anheuser-Busch (?abra p. I?10989), punt 55.

26 – Ara n-nota f'qieg?-il pa?na 22, iktar 'il quddiem.